

POLA VEKA UDRUŽENJA ZA PRAVO OSIGURANJA SRBIJE (1961-2012)

Belanić, Loris

Source / Izvornik: **Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 2013, 34, 627 - 630**

Journal article, Accepted version

Rad u časopisu, Završna verzija rukopisa prihvaćena za objavljivanje (postprint)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:118:993277>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-02**

PRAVI

Pravni fakultet Faculty of Law

Sveučilište u Rijeci
University of Rijeka

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Law](#)
[- Repository University of Rijeka, Faculty of Law](#)

uniri DIGITALNA
KNJIŽNICA

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

**POLA VEKA UDRUŽENJA ZA PRAVO OSIGURANJA SRBIJE
(1961-2012), Udruženje za pravo osiguranja Srbije (AIDA SRBIJA),
redaktor: prof. dr. sc. Jovan Slavnić, Beograd, 2013., str. 233.**

Iz tiska je upravo izašla knjiga „Pola veka udruženja za pravo osiguranja Srbije (1961-2012) / Half Century of the Insurance Law association of Serbia (1961-2012)“ u izdanju Udruženja za pravo osiguranja Srbije (AIDA SRBIJA). Knjiga je koncipirana kao skup tekstova (eseja, priloga, osvrti) koji su posebno pisani samo za potrebe ove knjige. Autor najvećeg broja tekstova je prof. dr. sc. Jovan Slavnić, umirovljeni redoviti profesor Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Novom Sadu, umirovljeni profesor Beogradske poslovne škole, te predsjednik Udruženja za pravo osiguranja Srbije (AIDA SRBIJA). Prof. Slavnić ujedno je izvršio odabir tekstova za knjigu, recenziju, redakturu te uređenje knjige. Pored njega svojim su tekstovima knjizi doprinijeli i sljedeći autori: prof. dr. sc. Wolfgang Rohrbach, prof. dr. sc. Slobodan Jovanović, dr. sc. Milan Cerović, mr. sc. Jelena Gazivoda, prof. dr. sc. Katarina Ivančević, prof. dr. sc. Predrag Šulejić i doc. dr. sc. Jasmina Labudović Stanković.

Kao što i sam naziv govori, knjiga obilježava pedeset godina rada Udruženja za pravo osiguranja Srbije (Udruženje), a napisana je u tu čast te kao podsjetnik na događaje koji su obilježili glavne etape u osnivanju i radu Udruženja, postignuća koje je ostvarilo na polju znanosti prava osiguranja te značajnih osoba Udruženja.

Međunarodna udruga za pravo osiguranja – AIDA (*Association Internationale de Droit des Assurance – International Association for Insurance Law*) neprofitna je međunarodna organizacija osnovana još 1960. godine u Rimu. Njezin je cilj promocija i razvoj suradnje njezinih članova na međunarodnoj razini radi proučavanja i proširenja znanja o pravu osiguranja (na

međunarodnoj i nacionalnoj razini) i pitanja koja su s time povezana. U skladu s time AIDA predlaže različite mjere u vezi s djelatnosti osiguranja koje bi se usvajale na nacionalnoj i međunarodnoj razini radi usklađivanja prava osiguranja i modela rješavanja sporova vezanih uz osiguranje. Članstvo AIDA-e predstavljaju nacionalne sekcije (ogranci) udruga za pravo osiguranja iz pojedinih država. Do danas ukupno ima 58 članica (nacionalnih sekcija) od toga 27 iz Europe. S područja bivše Jugoslavije jedino Slovenija i Srbija imaju svoje nacionalne sekcije u AIDA-i.

Knjiga je sadržajno podijeljena na dva dijela. U prvom dijelu nalaze se tekstovi autora koji su podijeljeni u pet odjeljaka koji kronološki prati rad Udruženja od najnovijeg do najstarijeg razdoblja: I.) Uvod, II.) Radoblje od 2005. do 2012. godine, III.) Razdoblje od 1998. do 2005. godine, IV.) Razdoblje od 1961. do 1998. godine, V.) Bibliografija i literatura. U drugom dijelu knjige prikazuju se pojedini dokumenti koji se odnose na ključne događaje iz povijesti Udruženja, primjerice, statut Jugoslavenskog udruženja za pravo osiguranja iz 1961. godine. Osim dokumenata prikazane su i pojedine fotografije kojima se svjedoči o brojnim bitnim osobama i događajima iz povijesti Udruženja.

Knjiga je obilježena dvjema dimenzijama – povijesnom te suvremenom.

Povijesna dimenzija odnosi se na prikaz svih važnih etapa vezanih uz rad i razvoj Udruženja, od Jugoslavenskog udruženja za pravo osiguranja koje je osnovano 1961. godine, a čiji je današnji pravni sljednik Udruženje za pravo osiguranje Srbije. Povijesni značaj ove

knjige je i u tomu što dijelom svjedoči i o činjenicama koje su obilježile i povijest prava osiguranja u Hrvatskoj. Naime, iz knjige se doznaju podaci da je od 1973. godine sjedište Jugoslavenskog udruženja za pravo osiguranja bilo u Zagrebu (prije toga, od osnivanja bilo je u Beogradu). Potom je zanimljiv podatak da je od 1973. do 1985. predsjednik tog udruženja bio dr. sc. Aleksandar Goldštajn, redoviti profesor Pravnog fakulteta u Zagrebu (prije njega predsjednik Udruženja bio je dr. sc. Borislav Blagojević, redoviti profesor Pravnog fakulteta u Beogradu). Prvo savjetovanje o pravu osiguranja u organizaciji Jugoslavenskog udruženja za pravo osiguranja održano je u Zagrebu 1964. godine, dok je u Trogiru održano četvrto savjetovanje 1972. godine. Osobito je vrijedan podatak da je časopis *Osiguranje i privreda* iz Zagreba objavljivao u posebnoj rubrici materijale sa stručnih sastanaka Jugoslavenskog udruženja za pravo osiguranja, budući da ono nije osnovalo i izdavalo vlastiti časopis u kojem bi objavljivali aktivnosti i rezultate svojega rada.

Suvremena dimenzija knjige prikazuje važnost djelovanja i aktivnosti Udruženja koje su u službi promicanja znanja o pravu osiguranja. Zahvaljujući radu Udruženja 2002. godine pokrenut je časopis *Revija za pravo osiguranja* (Revija) čiji je izdavač Udruženje. U Reviji, koja izlazi četiri puta godišnje, objavljuju se članci, prikazi i rasprave vrhunskih stručnjaka prava osiguranja iz Srbije, ali i iz inozemstva (od Europske unije, SAD-a, do daleke Kine i Australije). Revija je ostvarila inozemna priznanja kao vrstan znanstveni časopis iz prava osiguranja, čemu je pridonijela i činjenica provođenja dvostrukog anonimnog postupka recenzija radova te međunarodni uređivački odbor u sastavu eminentnih profesora iz prava osiguranja s više europskih sveučilišta. Također se objavljuju prijevodi direktiva i sudskih odluka inozemnih sudova te Europskog suda pravde značajnih za djelatnost i pravo

osiguranja. Posebnu važnost ima internetski portal www.erevija.org na kojemu se periodički objavljuje cjelokupni sadržaj Revije u elektroničkom obliku čineći ga tako lako dostupnim svima zainteresiranim osobama. Kvalitetom tekstova, odabirom tema, prikazima relevantne inozemne sudske prakse, prijevodima direktiva i odluka Europskog suda pravde, Revija zaslužuje svoje mjesto u stručnoj literaturi/biblioteci svakog osiguratelja, praktičara i znanstvenika koji se bave pravom osiguranja, pravnih i ekonomskih fakulteta, udruga osiguratelja, kao i svih ostalih udruga koje promiču razvoj osigurateljske struke i prava osiguranja u svim državama s područja bivše Jugoslavije. Nadalje, svojim višejezičnim pristupom, tj. objavom radova i priloga osim na srpskom i na engleskom i njemačkom jeziku (uz prijevode na srpski) Revija je osigurala svoje mjesto i u stranim stručnim bibliotekama iz prava osiguranja, ali ujedno je stvorila i pretpostavke za referiranost u međunarodnim bazama znanstvenih časopisa.

No, opsežna aktivnost Udruženja ovdje ne staje, već se produbljuje održavanjem godišnjih konferencija (savjetovanja) o pravu osiguranja koje se još od 2001. godine krajem travnja održavaju na Paliću. Na ovim skupovima sudjeluju svojim radovima pravници iz prakse i pravni teoretičari iz Srbije, ali iz zemalja regije (Slovenije, Hrvatske) te iz zemalja Europske unije i SAD-a.

U knjizi je prikazana i međunarodna aktivnost Udruženja koja se manifestira aktivnim sudjelovanjem u radu AIDA-e na svjetskoj razini i AIDA-e Europe kao i u sudjelovanju na konferencijama u organizaciji istih.

Navedena značajna dostignuća AIDA-e Srbije prepoznata su i od strane uglednih i međunarodno priznatih stručnjaka za pravo osiguranja. Njihovi utisci navedeni su u knjizi, a na ovom mjestu posebno izdvajamo komentare i utiske dvaju inozemnih renomiranih sveučilišnih profesora.

Dr. sc. Ioannis Rokas, profesor na Atenskom sveučilištu za ekonomiju i trgovinu, koji je ujedno i predsjednik AIDA-e Grčka i član predsjedničkog savjeta AIDA-e na svjetskoj razini navodi: „*Revija za pravo osiguranja*, u kojoj smo kolege iz moje advokatske firme i ja u nekoliko brojeva pisali priloge, pokriva sve veći broj važnih pravnih pitanja i prati evropske i međunarodne trendove.“ Potom dalje govori: „Sledeće polje delovanja Udruženja je pružanje direktne ili posredne pomoći srpskom nadzornom organu analizom bitnih pitanja prava osiguranja i građanskog prava kao i suštinsko razumijevanje i usklađivanje propisa sa direktivama o osiguranju EU“. Prof. Rokas posebno se osvrnuo i na godišnja savjetovanja na Paliću: „Godišnja savetovanja o pravu osiguranja na Paliću, na kojima sam učestvovao posljednjih nekoliko godina, privukla su naše kolege iz brojnih susednih i ostalih evropskih država, pri čemu se, usprkos trenutnoj krizi tržišta osiguranja u Srbiji, stalno povećava zainteresovanost za prisustvo na savetovanjima.“ Prof. Rokas pohvalio je i sudjelovanje Udruženja u radu AIDA-e Europe, a istaknuo je i da su aktivnosti Udruženja dobile značaj i u vezi izrade posebnog poglavlja posvećenom ugovoru o osiguranju u Nacrtu Građanskog zakonika Srbije.

Drugi renomirani stručnjak iz ekonomike i povijesti osiguranja čije utiske i komentare koje je iznio u knjizi smatramo da ih je potrebno i ovdje podijeliti sa čitateljstvom jest dr. sc. Wolfgang Rohrbach, profesor na Državnom sveučilištu u Beču. Profesor Rohrbach, kao vrsni poznavatelj osigurateljne struke, bio je od početka 2003. godine angažiran u Srbiji kao savjetnik od strane austrijskih osiguratelja s ciljem izgradnje poslovanja osiguravajućih kuća u Srbiji u skladu s međunarodnom praksom i pravnim okvirima Europske unije. Od kraja 2005. godine prof. Rohrbach intenzivno surađuje s prof. Slavnićem i Udruženjem. Rezultati te suradnje ubrzo su bili vidljivi: a) *Revija*

za pravo osiguranja koja je do tada imala pretežito nacionalan karakter ubrzo je postao renomirani međunarodni znanstveni časopis iz područja ekonomike i prava osiguranja u kojem, uz srpske autore objavljuju i vrsni inozemni sveučilišni profesori i stručnjaci praktičari iz prava osiguranja. Time je ujedno uloga Revije u reformi prava osiguranja u Srbiji postala još naglašenija; b) na godišnjim savjetovanjima iz prava osiguranja u organizaciji AIDA-e Srbije na Paliću bivaju prisutni izlagači i autori iz regije, Europske unije i SAD-a koji su upoznali stručnu javnost u Srbiji s najnovijim tendencijama, uređenjima, rješenjima i praksom iz prava i ekonomike osiguranja u inozemstvu, a u cilju pripreme i približavanja srpskih osiguratelja europskom pa i svjetskom tržištu osiguranja. Prenosimo samo dio zapažanja koje je ovaj ugledni sveučilišni profesor iz Beča iznio u knjizi: „...*Revija* je u proteklih deset godina uspela da postane važna referentna literatura što se tiče (objavljivanja / prevoda i komentara novih direktiva Europske unije, zakona, odluka (vrhovnih) sudova, itd. za rukovodioce i stručnjake... . Današnji eminentan značaj *Revije* u odnosu na ostale časopise sa temom osiguranja jeste u objavljivanju radova vrhunskih stručnjaka sa evropskom, odnosno međunarodnom reputacijom iz desetak država, koji ne pišu samo o savremenim tokovima, već daju i predloge za teške, u Srbiji do sada nerešene probleme u osiguranju“.

Posebna vrijednost knjige je i objavljena bibliografija na završnim stranicama knjige koju je pripremila dr. sc. Jasmina Labudović Stanković, docentica na Pravnom fakultetu u Kragujevcu. Bibliografija daje pregled autora i njihovih radova, odnosno drugih priloga koji su objavljeni u Reviji za pravo osiguranja i u Zborniku radova savjetovanja iz prava osiguranja na Paliću, u razdoblju od 2001. do 2012. godine. Također navedeni su i autori, kao i njihovi radovi koji su objavljeni u časopisu *Osiguranje i privreda*

iz 1971. godine povodom prvog godišnjeg savjetovanja Udruženja za pravo osiguranja Jugoslavije u organizaciji sekcije tog udruženja iz Srbije. Od praktične važnosti je i popis prijevoda direktiva Europske unije koji su objavljeni u Reviji u razdoblju od 2006. do 2012. godine (ukupno 22 prijevoda direktiva), a nalazi se na stranicama od 59. do 63.

Knjiga je namijenjena svima koji iskazuju interes za pravo osiguranja, posebno pravnim znanstvenicima privatnoga prava, ali i pravnim povjesničarima. No, knjiga je značajna i za pravne praktičare (odvjetnike, suce, praktičare iz osiguranja) jer na jednom mjestu pruža uvid u objavljenu bibliografiju koja im može pomoći u pronalaganju izvora za odgovore na pitanja koja im se pojavljuju u njihovom radu.

Na kraju treba čestitati svim autorima na uloženom trudu kako bi jedno ovakvo djelo ugledalo svjetlo dana, a koje pruža ogromnu količinu podataka, svjedočeći o povijesti jednog Udruženja koje je bilo, još uvijek jest, a rezultati njegovog rada i njegove aktivnosti čvrsto obećavaju da će i dalje biti *spiritus movens* u razvoju znanosti prava osiguranja, na prostorima nekadašnje Jugoslavije. S obzirom da smo posljednjih godina svjedoci vrlo intenzivnog procesa razvoja prava osiguranja, očekujemo nastavak ove knjige mnogo prije nego što prođe sljedećih pet desetljeća i tome se radujemo.

dr. sc. Loris Belanić
Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci